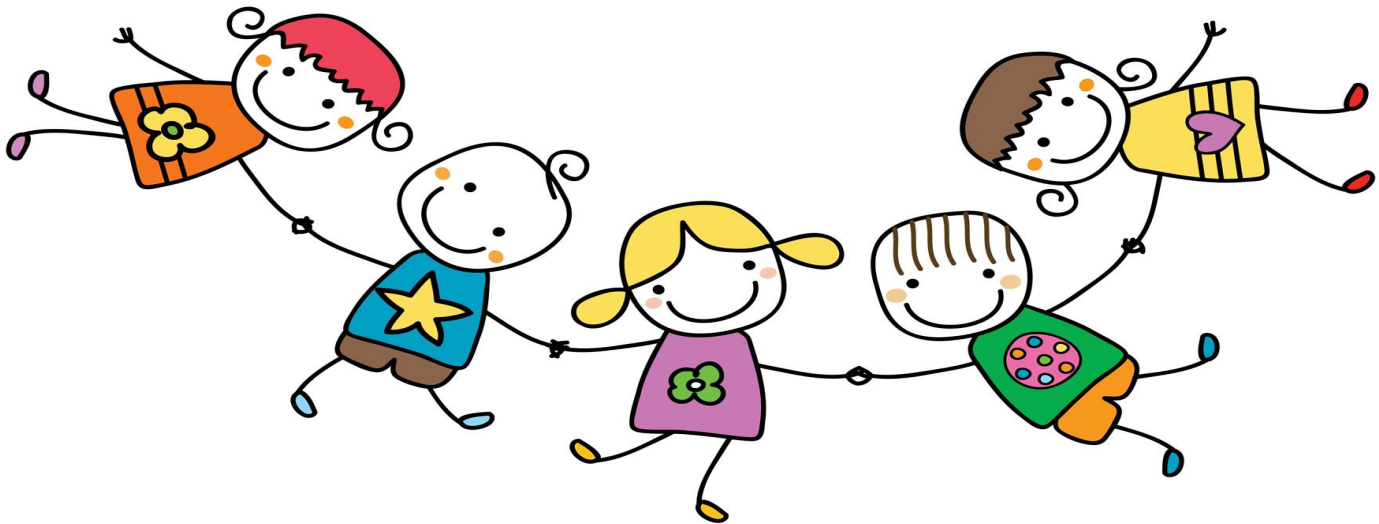
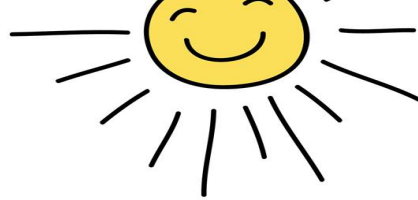

Den gode overgang

- Gode og trygge overgange for børn i Solrød Kommune

Indhold

<u>Indledning og formål</u>	3
Indledning	3
Formål	3
Børneperspektivet i fokus	3
Model for Den gode overgang	4
<u>1) Fælles sammenhængende pædagogisk praksis</u>	5
Fælles sammenhængende læringsspor	5
Fælles læringsdag	5
Fælles overgangsmarkører	5
<u>2) Styrket kontinuerligt samarbejde</u>	6
Besøg mellem dagtilbud og skoler	6
<u>3) Forældresamarbejde</u>	7
Informationsmøder	7
<u>4) Værktøjer, procedurer og materiale</u>	8
Konkrete pædagogiske værktøjer	8
Konkrete procedurebeskrivelser	8
Informationsmateriale til forældre	8
<u>Opfølgning og evaluering af Den gode overgange</u>	9

Indledning og formål

Indledning

I Solrød Kommune ønsker vi at skabe gode overgange på tværs af hele 0-18 års området. I forlængelse af dannelsesstrategien sætter vi de næste år særligt fokus på overgange mellem dagtilbud og skole. Herved arbejder vi også med Byrådets pejlemærke Tryghed i alle aldre og Læring og udvikling hele livet.

Formål

For at skabe gode overgange mellem dagtilbud og skole, er der udviklet en overgangsmodel med titlen "Den gode overgang". Formålet med modellen er at skabe gode, trygge og sammenhængende overgange for de børn, som skal starte i kommunens skoler og deres forældre. Alle børn skal opleve, at de mestrer overgange og oplever sig inkluderet i de nye fællesskaber i SFO og skole.

Den gode overgang består af en fælles model for overgange, med et fælles pædagogiske grundlag og en ramme for overgange, som fagprofessionelle i dagtilbud og skoler og administrationen skal arbejde med. Modellen beskriver endvidere principper for forældresamarbejdet, hvor vigtigheden af samarbejde og

forventningsafstemning er vigtige elementer for at sikre, at børn får gode overgange.

Dannelsesstrategien og Den gode overgang

I 2019 er der udarbejdet en fælles dannelsesstrategi. Dannelsesstrategien giver et fælles syn på dannelse på tværs af 0-18 års området, hvorunder alle dagtilbud og skoler skal arbejde med de 4 karaktertræk: Nysgerrighed, mod, robusthed og medmenneskelighed.

Det fælles dannelsessyn giver en fælles retning og sammenhæng i den pædagogiske praksis på hele 0-18 års området. I Den gode overgang er arbejdet med de fire karaktertræk derfor også med til at skabe en sammenhængende pædagogisk praksis i børns overgange mellem dagtilbud og skoler.

Børneperspektivet i fokus

Den gode overgang tager udgangspunkt i et børneperspektiv, da det er børns oplevelse i overgange, som er afgørende for, at de får gode overgange fra dagtilbud til skole.

På baggrund af forskning om børns overgange med udgangspunkt i et børneperspektiv vil vi have særligt tre fokusområder.

Høre til i nye fællesskaber

Når børn overgår til SFO og skole indtræder de i nye fællesskaber. Derfor er det afgørende for gode overgange, at børn føler, at de hører til og oplever sig inkluderet i de nye fællesskaber, samt at de kan knytte følelsesmæssige relationer til andre børn og voksne. Vi vil derfor have fokus på, at børn inkluderes i fællesskaber, når de starter i SFO/skole og får gode relationer til børn og voksne.

Nysgerrighed, robusthed, mod og medmenneskelighed er afgørende for at børn kan mestre nye fællesskaber. Vi vil derfor arbejde særligt med de 4 karaktertræk hos børn på tværs af dagtilbud og skoler i forbindelse med overgange.

Udfordringer børn kan mestre

For at børn oplever gode overgange er det afgørende, at de møder udfordringer, som de kan mestre og føler sig kompetente til at kunne klare. Vi vil derfor have fokus på, at børn oplever kontinuitet og genkendelighed i deres erfaringsdannelse og oplever, at de kan mestre de udfordringer de møder i SFO og skole. Herunder er det særligt centralt, at børnene er læringsparate.

De voksne har fokus på det enkelte barn

Forskning viser, at de voksnes fokus på det enkelte barns dannelse, færdigheder og behov er afgørende for, at børn oplever gode overgange. Det betyder, at fagprofessionelle skal have fokus på børnenes perspektiver, som kan hjælpe til at forstørre og understøtte børnenes interesse og motivation for overgange. Vi vil derfor have fokus på, at de fagprofessionelle arbejder ud fra et børneperspektiv og har fokus på de enkelte børns behov og interesser.

Model for Den gode overgang

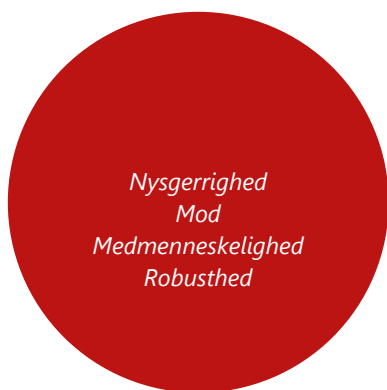
Model for Den gode overgang understøtter de tre fokusområder og består af en fælles pædagogisk praksis samt en understøttende organisering, som danner rammen om arbejdet med den gode overgang.

I modellen tages afsæt i følgende fire hovedområder, som skal sikre at alle børn oplever gode overgange.

- 1) Fælles sammenhængende pædagogisk praksis
- 2) Styrket kontinuerligt samarbejde
- 3) Forældresamarbejde
- 4) Fælles værktøjer, procedurer og materiale

1) Fælles sammenhængende pædagogisk praksis

Modellen for overgange tager udgangspunkt i, at dagtilbud og skoler arbejder med dannelsesstrategiens fire karaktertræk: Nysgerrighed, mod, robusthed og medmenneskelighed. Det fælles fokus i den pædagogiske praksis skaber sammenhæng og kontinuitet i det pædagogiske arbejde omkring overgange, som gør, at børn og forældre oplever sammenhæng, kontinuitet og således tryghed i børnenes overgang til SFO/skole.

Fælles sammenhængende læringsspor

For at styrke, at børn oplever genkendelighed, at de bliver del af de nye fællesskaber i SFO'en og kan mestre overgangen, arbejdes der med et fælles læringsspor for børnene på tværs af dagtilbud og skoler.

Det første læringsspor realiseres de næstkommende år i et læringsforløb, hvor emnet er: "Fællesskaber".

Da indgåelse i nye fællesskaber er helt centralt i børns overgang til SFO og skole er dette et centralt emne. Der vil herunder blive arbejdet med børn evne til at respektere og indordne sig i de nye fællesskabers rammer og normer, samt at de kan være medskabende af de gode fællesskaber. Styrkelse af nysgerrighed, mod, robusthed og medmenneskelighed er afgørende for at børn kan dette, jf. dannelsesstrategien, hvorfor der i læringsforløbet vil blive arbejdet konkret med at styrke de fire karaktertræk hos børnene.

Fælles læringsdag

I læringsforløbet etableres en fælles læringsdag for de børn, som lige er startet i SFO/skole og de børnehavebørn, som skal i skole året efter, men som dagtilbuddene allerede er i gang med at forberede på overgangen. Herved oplever børnene en sammenhæng og genkendelighed i deres overgang, hvorunder de nye SFO børn møder deres gamle børnehaver, og hvor alle børn får en god oplevelse, hvor de oplever et fællesskab om det fælles emne "Fællesskaber".

Fælles overgangsmarkører

I det fælles læringsforløb på tværs af dagtilbud og skole arbejdes der med fælles overgangsmarkører. Overgangsmarkører er en særlig type markør, der signalerer 'sådan gør man her' og som indeholder træk barnet genkender fra tidligere. Dette kan være identisk indretning, pædagogiske materialer, lege og legetøj, fælles regler eller andre materialer. Overgangsmarkørerne sikrer, at børnene oplever genkendelighed og kontinuitet, samt at alle børn får et fælles sprog og viden om noget, som gør, at de oplever, at de er del af et fællesskab og kan mestre det, der vedrører overgangsmarkøren i overgangen.

De fælles overgangsmarkører i læringsforløbet er "Fri for Mobberi" og et skriveunderlag.

Fri for Mobberi arbejdes der allerede med i mange dagtilbud og SFO'er. Fri for Mobberi er et forebyggende anti-mobbeprogram, som består af pædagogiske materialer, der gør det konkret målrettet at styrke børnefællesskabet og forebygge mobning.

Skriveunderlaget skal udarbejdes af alle børn i dagtilbud og følge barnet over i skolen. På skriveunderlaget tegnes barnets familie, samtidig med at skriveunderlaget fortæller om barnets relation til forskellige fællesskaber, og hvilke styrker barnet besidder. Skriveunderlaget får derved et dobbelt sigte ved at være et fysisk objekt, som alle har lavet, som giver kontinuitet og fællesskab mellem

børnene, og som et "mini" overgangsskema, som beskriver væsentlige kompetencer hos det enkelte barn.

2) Styrket kontinuerligt samarbejde

For at børn skal opleve kontinuitet og knytte relationer til voksne i overgange er det afgørende, at der er et stærkt samarbejde mellem dagtilbud og skoler. I den gode overgang er der derfor fokus på at styrke det kontinuerligt samarbejde mellem dagtilbud og skoler.

Der er derfor udarbejdet en samarbejdsmodel, som skal styrke samarbejdet om børns overgang mellem dagtilbud og skole, ud fra fælles målsætninger og en organisatorisk struktur for samarbejdet. Samarbejdsmodellen består af gensidige besøg mellem dagtilbud og skoler, samt øvrige redskaber til styrkelse af et kontinuerligt samarbejde mellem de fagprofessionelle. Herunder er der følgende målsætninger:

- Gensidige besøg med henblik på at skabe sociale relationer og sikre, at børnene møder kendte voksne i overgangen.
- Gensidig udveksling af viden om børn samt dagtilbud og skolers praksis, som en forudsætning for at kunne skabe faglig og social sammenhæng i overgangen.

Besøg mellem dagtilbud og skoler

For at opnå, at alle børn skal knytte relationer til voksne i overgange er det vigtigt, at de pædagogiske personale i SFO-erne, så vidt muligt, har mødt de børn, som skal starte i SFO inden skolestart, så børnene har haft mulighed for at knytte relationer til de nye voksne. Dertil skal besøg i dagtilbuddene give SFO-erne viden om børnene, samt den pædagogiske praksis i dagtilbuddene, som giver mulighed for et styrket børneperspektiv, hvor der er fokus på det enkelte barns behov og interesser.

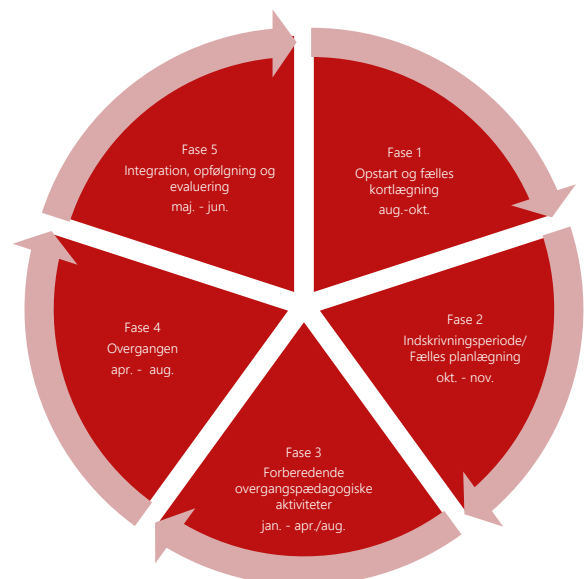
Samtidig er det vigtigt, at børnene og det pædagogiske personale i dagtilbuddene, så vidt muligt, møder børnenes nye SFO og skole, så børnene kender de rammer de skal være i i SFO'en. Det skaber genkendelighed og tryghed for barnet ved start i SFO'en.

Dertil får dagtilbuddene kendskab til de rammer og den pædagogiske praksis, som børnene møder i overgangen til SFO/skole, som de kan tænke ind i det pædagogiske arbejde i forbindelse med at forberede børnene til skolestart.

Ud over besøg består samarbejdsmodellem konkret af

- Det fælles læringsforløb beskrevet ovenfor
- Overlevering af skema for det enkelte barn med fokus på barnets udvikling, herunder læringsparathed
- Overlevering af kort skriv om enkelte børn eller grupper med betydning for skolens klassedannelse
- Overleveringssamtale mellem dagtilbud og skole
- Særlig samarbejdsprocedure for børn med særlige behovs overgang til skole

Samarbejdsmodellen er opdelt i nedenstående fem faser der afspejles i det fælles årshjul for overgangsarbejdet.

3) Forældresamarbejde

Et indsatsområde i dannelsesstrategien er forældresamarbejdet, som betoner vigtigheden af en tydelig forventningsafstemning mellem forældre og fagprofessionelle, hvilket kræver en åben dialog om forventninger, medansvar og roller i forhold til børn.

Samtidig viser forskning, at forældresamarbejdet er vigtigt i forbindelse med overgange, fordi forældrenes fokus på og involvering i barnets overgang har afgørende betydning for hvordan barnet klarer sig og trives i overgange. Det er derfor vigtigt, at der sker en tydelig fælles forventningsafstemning i forhold til barnets personlige, sproglige, motoriske og sociale kompetencer i forbindelse med overgang til skole.

I Den gode overgang er målet derfor, at forældre oplever gode, sammenhængende og trygge overgange for deres børn, hvor der er en åben og tydelig forventningsafstemning i forhold til de fagprofessionelles opgave i børns overgange og forventningerne til hvordan de enkelte forældre kan understøtte, at deres barn får en god overgang. De fagprofessionelle skal herunder sikre, at forældre får den rette information til at understøtte deres barns overgang bedst muligt.

Det målrettede forældresamarbejde hænger tæt sammen med og bygger videre på forældresamarbejde i dagtilbuddet. Det pædagogiske personale i dagtilbud afholder forældresamtaler om barnets udvikling og læringsparathed i forbindelse med forberedelse til barnets skolestart og vejleder forældre om, hvordan de kan bidrage positivt til barnets læring og udvikling.

Informationsmøder

Som led i den gode overgang vil der blive afholdt informationsmøder for forældre inden skolestart med henblik på at forventningsafstemme krav til børnenes faglige, sociale og fysiske kompetencer.

De enkelte elementer i forældresamarbejdet er indarbejdet i samarbejdsmodellen.

4) Værktøjer, procedurer og materiale

Overgangsarbejdet starter i dagtilbuddene i april måned året før børnene starter i SFO d. 1. april, hvorefter børnene overgår til 0. klasserne d. 1. august.

Rent formelt er der i forbindelse med overgange en række forskellige procedurer, informationsmaterialer, samtaleforløb, orienteringsmøder og aktiviteter.

Et vigtigt element i den gode overgang er at sikre, at alle de forskellige elementer koordineres og afstemmes, så børn, forældre og personale oplever tydelighed om forventninger, procedurer og tidsperspektiver. I forbindelse med den gode overgang arbejdes der derfor med fælles pædagogiske værktøjer, fælles procedurebeskrivelser og materialer - og ikke mindst et fælles koordineret årshjul.

Konkrete pædagogiske værktøjer

De pædagogiske værktøjer skal sikre, at aktiviteter der vedrører børn, forældre og medarbejdere er koordinerede på tværs af området.

- **Årshjul**

Der er udarbejdet et fælles årshjul for skoler og dagtilbud, der tydeliggør de aktiviteter forældre og børn tilbydes i forbindelse med overgangen. Årshjulet er vedlagt som bilag 1.

- **Skema om barnets udvikling**

Dagtilbuddene bruger et skema til at følge hvert barns udvikling og læringsparathed, og som også bruges til forældresamtaler. Dette skema overgår til skolen ved barnets overgang, så skolerne får viden om hvert barn inden skolestart. Hvis der er enkelte børn eller børnegrupper, som skolerne skal være særlig opmærksom på, fx ved klassedannelse, skal der udarbejdes et kort skriv om dette (dette skriv vedrører ikke børn med særlige behov i BUR's regi. Her er der særlige procedurer/skriv i forbindelse med børns overgange til skole).

Konkrete procedurebeskrivelser

De fælles procedurebeskrivelser sikrer, at rammerne for overgang er kendt af både forældre, børn og medarbejdere.

- Procedure for skoleindskrivning
- Procedure for skoleudsættelse
- Procedure for skolestart for børn med særlige behov

Informationsmateriale til forældre

Materiale til forældre om skolestart skal sikre, at kommunikation om skolestart til forældre er enslydende og har samme rammesætning på tværs af kommunen. Materialet skal tage udgangspunkt i at have forældre som en aktiv partner i en god overgang.

- Forældrefolder - På vej mod SFO og Skole
- Forældrebrev - Orientering om indskrivning
- Opslag – Invitation til opstartsarrangement
- Forældrebrev – Skoleoptagelse

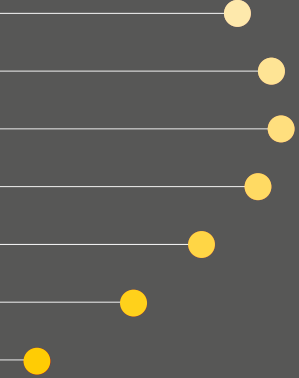
Opfølgning og evaluering af Den gode overgange

Arbejdet med Den gode overgang evalueres efter, at modellen er gennemført fuldt ud i forbindelse med skolestart 2021/2022, hvor det forberedende arbejde i dagtilbuddene starter april 2020.

I forbindelse med evalueringen ultimo 2022 involveres forældrebestyrelser og skolebestyrelser med henblik på at skabe de bedste forudsætninger for gode overgange for børn og forældre.

Modellen vil samtidig løbende evalueres og evt. justeres i mindre grad, på baggrund af de erfaringer, som gøres af de fagprofessionelle og forældre.

Den gode overgang er udarbejdet med henblik på at udvikle gode, trygge og sammenhængende overgange fra dagtilbud til skole for alle børn i Solrød Kommune.

Den gode overgang er endvidere et konkret indsatsområde i forbindelse med dannelsesstrategien i Solrød Kommune.